

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYVE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lei pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:
TÖRÖK BALINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére :
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás.

Irta : dr. Nagy Endre.

Tanulmányi kiránduló csoportunk utazásának fő céljához értünk. Amint beléptünk egy kisebbfajta város területének nagyságát elfoglaló kiállítási területre, csoportunk szétszóródott. Nem hiába méh volt a jelvényünk, úgy jártunk, mint a virágos rétre kiszabadult zümmögő sereg. Mindenik más virágon ült meg és egyéni gyönyörűséget keresve kábultan szürcsölte magába azt, ami neki legjobban tetszett. A krónikás úgy utólag megkísérli fegyelmelni magát és némi rendet teremtve sorjába adja elő tapasztalatait.

Hatalmas tribünön rádió hangszórók használata mellett történik a megnyitás. Utána 600 méteres átmérőjű arénában vezetik elő a díjnyertes állatokat. Pompa, parádé, melynek legkimagaslóbb pontja az ötös, négyes és kettes diszfigatok felvonulása. Jön a bábónai ötös gyönyörű hófehér arab lovakkal. „Angyal fogat” mondjuk reá. Aztán másik a gr. Hadik Jánosné 2 lipizzai ménje; később az angolok, furiozók és nóniuszok. Elvonulnak, mint annyi csoda, szoborrá meredt kocsisaikkal.

A *lovak* csoportján nem látszik meg, hogy első évben vannak kiállításon. Sőt azt mondhatnók, olyanok, mintha mindig a világ szeme előtt lennének. A háború előtti irány teljes és szilárd. Ugyanazok a fajták, ugyanaz a gond, csiny. A nóniusz levetközte otromba fejét, de megtartotta erős csontozatát, az arabokon, furiozókon, angol teli és félvéreken nyoma sincs visszaesésnek. Sorsukon nem változtatott az autók túlke. Jól is van így, mert bármennyire uralkodjon is a gép, lovakra mindig szükség lesz, sőt annál erősebb, edzettebb lovakra lesz szükségünk, mert az autók tömkelege még nagyobb teljesítmények elé állítja a jövő harcában a lovat. Kiszorul az országutakról az ösvények, gyalogutak, bozótok, buckák, hegyek világába, ahova nem visz el a gép. Békében a sártengerek, kövezetlen utak járművévé fog

válni, ahol még az eddiginél is több edzettségre lesz szüksége. Hengert, boronát, vetőgépet kell vontatnia a traktorral nem járható földeken. A bemutatott állatok nem árulják el erős csont és izomrendszerükön kívül mással, hogy az edzettség irányában történt-e újítás, de itt csupán az elit anyag szerepel. Az az anyag, amelyet ha beledobnak a tanyák sáros utaihoz szokott lovába csak jó eredményeket produkálhat. — Vevőknek van választék bőven s jól tenné a mi országunk is, ha minél gyakrabban Magyarországból hozatna megfelelő méneket.

Lovaknál és szarvasmarháknál különben a bemutatott anyag majdnem mind törzskönyvezett és minden egyes állatról pontos testméreti felvételek állanak úgy a bírálóbizottság, mint a vevőközönség rendelkezésére. Lovak árai kevés esetben multák felül a jobb szarvasmarha árakat, a mi pénzünkben 40—70.000 Lejért már kifogástalan méneket is lehetett vásárolni.

Szarvasmarhák. Az új szimmentáli irány elragadóan impozáns. Egy egész nemzedék tévelygése fekszik sirban. — Hová tűnt a pinzgau? Egyetlen hirmondó sincs belőle. A hollandi is végkép elbucsuzott. Utolsó előőrsein meglátszik a harc feladása. A borzderesek csoportja szerény. A pusztai cimemes marhát pedig, mint megunt hü cselédet utra készen látjuk. Ur egyedül a szimmentáli. Amit produkál formában, husban és tejben, uralkodói érdemek. Nemcsak fajtákat söpört ki a szimmentáli, de beteges irányokat is. Pipaszár lábón járó tőgyeket, élő, szomorú tejjel állatokat tüntetett el s ma az oszloplábakon nyugvó, pompás formájú Fribourg 10.345 kg, Aranka 9299 kg, Cepedli 13.235 kg. tejet adnak évenként. Nincs vita többé afelől, hogy a forma ellensége-e a tejhozamnak. A szimmentáliak győztek. Magyarországon tíz év sem kell már hozzá, hogy az egész anyagot átgyurják $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$

szimmentálivá és ezzel elintézzenek minden más fajtát. Belföldön így rendben is lennének a kis és nagy gazdák, de mintha mégis mondanunk kellene — erdélyi ésszel — ehhez valamit. Ez a tanulságosan halvány, erősen piritatlan zsemlyeszín sem nálunk Erdélyben, sem a többi kelet európai részeken nem kapós. Az erős expanziós törekvésekkel megáldott magyar szarvasmarhatenyésztésnek számolnia kellene a kelet divatjával és a tenyészállat export szempontjából nem ártana helyet adni a sötétebb pirostarka színeknek is. Alig hisszük, hogy ez a forma a nagy teljesítmény rovására menne.

A szimmentáliak nagy túlsúlyát elárulja a kiállított állatok számaránya is. 764 szarvasmarha közül 274 a telivér szimmentáli, 312 a félvér és magyar pirostarka, csak 140 a fehér magyar marha, 20 a borzderes és más, 9 a bivaly. Gyakran szeretik a magyar mezőgazdaságnak szemére vetni, hogy ott minden a nagybirtokért történik. Élénk cáfolatát képezik ez állításnak a rábacsabai, vasmegyei, hódmezővásárhelyi, orosházi és somogy megyei szarvasmarhatenyésztő egyesületek kiállított gyönyörű csoportjai.

Külön felemlítést érdemel, hogy a tejtermelés terén elért eredmények olyan kitűnőek, hogy a nagyobb díjat nyert bikák mind 8000 kg. évi tejelési átlagot meghaladó tehenektől származnak. Az első díjat nyert „Rádió” nevű bika (Dóry Frigyes tulajdona) a híres „Ruca” tehén borja, „aki” 14.349 kg. tejet adott a múlt évben.

Arról a kevés borzderes fajtáról, amit láttunk, nincs sok mondanivalónk, ám annál több a magyar fajta marháról. Szépen fejlett edzett példányai kizárólag az igavonó jellegét képviselik. A díjnyerteseknél óriási mellkas és magas maralakulás mutatják a helyes tenyészirányt. Ma még van hová fordulnia az erdélyi magyar fajta híveinek vérfrissítő anyagért. — A román állam minden esetre okosan tenné, ha vásárlásaival ezt a vérfrissítést megkönnyítené.

Nem érdektelen egy pillantást vetnünk a

MINERVA

Biztosító r.-t. Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Vezérképviseltek :

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Marosvásárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

Főképviseltek :

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Nagy-Szeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviselőt :

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviseltek : Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Allatbiztosítás! Minden gazdának kötelessége a „Minervánál” biztosítani!

kiállított szarvasmarhák árára sem. 1000 Pengőn aluli bika még a kistenyésztőknél sem akad, ellenben 2—3000 Pengő közötti akárhány, ami annyit jelent, hogy egy jó bika ára 35—90.000 Lei között van. És ennek dacára a szarvasmarhák 62%-a kelt el. A bikák átlagos eladási ára 1703 Pengőt (mintegy 50—51.000 Leit) tett ki, mely 5%-kal alacsonyabb a tavalyi átlagnál. Ilyen árak mellett érdemes költeni a a gazdának a tenyésztésre.

Sertések közül legelőször a nagyközönség kedvenceit emelem ki, persze csak írásban, mert ténylegesen ugyancsak nehéz lenne emelni azt a Kisbéri áll. ménésbirtok által kiállított 4 drb. Berkshire ártányt, amelyek élősulya darabonként 430 kg. és a Csicsova András orosházai Yorkshire ártányát 462 kg. testsullyal. Egyebekben, számban a szőke mangalica vezet. Ez a fajta úgy látszik elérte teljesítménye egyik lépcsőfokát, ahol egy időre megállott. Onnan gondolom ezt, hogy a háború előtti méretek és testsúly lényegesen nem emelkedtek. Prima anyagot sokat lehetett látni közöttük, de megnyugvással állapítottuk meg, hogy akárhány erdélyi jobb tenyészet is megütné a kiállítás mértékét, így a gr. Tisza Kálmán cseregődi, a Bárány István-féle aranyosmedgyesi, a gr. Wass Béla-féle mezőzáhi és a gr. Bethlen Béla-féle bethleni tenyészetek. Sajnos azonban ezekről is nemsokára mult időben kell beszélünk, mert míg a községek százai kanok nélkül vannak, addig az említett elsőrangú tenyészetekből a román állam nem vásárol. Hogy miért? Ki tudná? Bizonyosan gyökeres vérfrissítés céljából előbb tönkreteszti a hazai tenyészeteket, hogy aztán drága pénzen importálhasson.

A Yorkshire sertés az odaát Magyarországon, mint a szimmentáli marha. Nagy léptekkel törtet előre számban és minőségben. A bemutatott anyag kitűnő és kifogástalan.

Linkolnak, Berkshirek száma apadóban.

Juhok között a régi pödrötszarvu debreceni rackáknak nyomát sem látjuk. Nincs egyetlen példány a mi erdélyi rackáinkból sem, sőt a kiállítás egyik jeles ismertetője így ír: „Nekünk alig vannak keresztezett birkáink. A merinó hazánkban olyan régen van meg, hogy a juhok a racka, cigája, friez, karakul és kevés angol husjuh kivételével mind merinók.” Ezt a merinót látniok kellene a mi erdélyi gazdáinknak. Csodás finomsága gyapju 80—90 kgr.-os testsúly a kosoknál egyéves korban, a lenyirt gyapju súlya 8—9 kg. Említsük meg itt összehasonlítás képen, hogy ami durvagypjus erdélyi rackánk 27—35 kg. testsúlyu és csak 1,5 kg. gyapjut ad. Különböző testsúlyban Mezőhegyes, Herzog György, Br. Inkey Pál és a debreceni gazd. akadémia vezetnek. Mezőhegyes a rambanille-merinó híve és érdekes tényként említjük meg, hogy a tavaly Franciaországba tanulmányuttra kiküldött magyar szakember azzal jött vissza, hogy a rambanille juh hazájában semmit sem tanult, mert ez a fajta ma már nagyobb, súlyosabb, több és finomabb gyapjut ad, mint hajdani szülőföldjén. — Elfacsaródik az ember szíve, ha arra gondol, hogy nálunk a gazdák százezrei élnek a juhból és a mi tenyészeteknk, nemesítésére, céltudatos egyöntetű tenyésztésére semmi, de semmi nem történik.

Baromfiak. Tudtuk már 1914 előtt, hogy Magyarország baromi termékekből többet vett be külföldről, mint a világhírű lótenyésztéséből.

Ami azóta történt, csoda számba megy. — Tavaly olvasott hivatalos statisztika szerint a területének egyharmadára apadt ország ma már — arany koronákban kifejezve — több pénzt szed be baromfitermékekért külföldről, mint a háború előtt. A fejlődést jelzik a kiállítás adatai is: 1923-ban 169 volt kiállítva csupán, melyből 55 baromfit adtak el; az idén 1161 drb.-ból 418, vagyis a bemutatott állatok 36% kelt el. A vásárlások 47%-át külföldiek eszközölték. Jugoszlávia 136 drb.-ot, Románia 31 drb.-ot vett át. A baromfitenyésztés terén elért nagy eredményeket főleg a *rhode island* és *leghorn* fajták javára kell elkönyvelnünk. A vörös rhode islandból felhozott példányok mind elkelték darabonként 15—70 Pengőért (cirka 450—2100 Lei), leghornokért darabonként 12—25 Pengőt (360—750 Leit) fizettek. Az angolországi 1927—28.-ban rendezett tojóversenyt a vörös rhode island fajta nyerte meg. Rekordtyukja 48 hét alatt 323 tojást tojt. Az angliai versenyben résztvevők közül csak 3 rhode island tyuk volt olyan, mely 200 drb. tojást adott, a többi mind felülmulta ezt a hozamot. A leghornok szintén nem maradtak el a versenyben, mert mindenikük 230—280 tojást adott egy év alatt. Nagyon érdemes lenne kormányunk részéről e két fajta felkarolása és terjesztése.

Igen hosszúra nyulna beszámoló, ha a kiállításon látott egyéb dolgokkal is foglalkozni akarnék, bár kitenne még egy ennyit csupán a szakoktatás, tejgazdaság, növénynevelés és géposztály leírása. A mezőgazdasági kamaráknak külön pavillonjuk volt. Ez intézmény ott is új és igen helyesen elsősorban a megismerést, tanulmányozást karolja fel. Szép grafikonokon és térképeken mutatták be eddigi munkájuk eredményét.

Vannak, akik azt mondják, hogy a kiállítások nem sokat mondanak, mert csupán kirakat árukat látunk. Ez a maradi mondás nem igaz. Én még sohasem találtam rendes üzletet, rendetlen kirakattal s még kevésbé megfordítva. Ahol a gyönyörű formájú és kitűnő teljesítményű állatoknak ekkora száma vonul fel, ott már általános népkulturális fellendülésről beszélhetünk.

A lucerna- és a herefélék magtermesztése.

Irta: Grabner Emil.

Hogy a lucerna és a lóhere magtermesztését biztosabbá tehesük, gondoskodunk arról, hogy ne csak a véletlen szerint, egyszer teremjen magot, máskor nem. Kellő szakértelemmel azt is elérhetjük, hogy a holdankénti magtermés kellő foku, tehát a magtermelésünk jól jövedelmező legyen. Még alacsony áron is érdemes e növények magját termeszteni, ha kat. holdanként legalább 2 q magjuk terem. Ha a termelő tisztított és Vetőmagvizsgáló Állomás által hivatalosan zárolt vetőmagot képes forgalomba hozni, akkor a fenti árak sokkal nagyobbak. Nem mindegy, hogy egy vagon lucerna- vagy lóheremagot 100, 50 kat. holdon, vagy még kisebb területen sikerül-e termeszteni. Nagy különbség az is, hogy arankamentes vagy arankás, nyers vagy tisztított árut hozhatunk-e forgalomba, tehát a magtermesztés alapossága nagymértékben befolyásolja annak jövedelmi mérlegét.

Ezt az alapos és gondos munkát igénylő, de jól jövedelmező magtermesztési ágazatot csak úgy folytathatjuk sikeresen, ha azt nem a takarmánytermesztés mellékhaszonvételeként, hanem legalább ts olyan fontosnak tekintjük, mint a takarmány haszonvételt, de a sikerének alapfeltételeit még gondosabban biztosítjuk.

Egyik alapfeltétele a lucerna és lóhere sikeres magtermesztésének az, hogy nemcsak a művelés, hanem a trágyázás terén is úgy alapozzuk meg ezeknek a növényeknek életfeltételeit, hogy azok ne csak a létfenntartásra, vagyis takarmánytermesztésre, hanem a fajfenntartásra, tehát magtermésükre is elegendő tápanyagot nyerjenek.

A lucernát és a lóherét takarmánytermesztés céljából is csak jó trágyerőben levő talajokon termeszthetjük jó eredménnyel, azonban magtermesztés céljából nem elegendő, hogy egy-két évvel ezelőtt istállótrágyázott földbe vessük azokat, hanem ebből a célból a műtrágyák kellő arányu használatára is szükségünk van.

Elsősorban a foszforsavtrágyák azok, amelyek — a talaj kellő mennyiségű nitrogénkészletét a megelőző istállótrágyázás alapján feltételezve — a magtermesztés terén a legjobb eredményeket szolgáltatják és egyúttal a takarmánytermést is fokozzák. Újabb megállapítások szerint lehetséges, hogy az ezzel kapcsolatos kálitrágyázással kötött talajokon is fokozottabb eredményt érhetünk el.

A lucerna és lóhere magterméseit az arra alkalmas műtrágyák céltudatos használata nélkül nem fejleszthetjük magas fokra és mert sikeres esetben ez a trágyázás e növények magjának magas ára folytán nagyon jövedelmező lehet, egyúttal a takarmánytermésüket is fokozza, érdemes ezirányban kísérletezni.

A lucernát több éves élettartamra kell ellátnunk tápanyaggal és mert magtermesztésre a későbbi élettartamában használjuk, ennek megfelelően nagyobb adagolást kell használni, hogy amikor magot terem, legyen ahhoz kellő ereje. Jól beállított ilyen kísérletekkel nagy eredményeket lehet elérni, ha az eredmények megállapítására is kellő gondot fordítunk.

A sikeres termesztesük és magtermesztésük alapfeltételeinek többi részleteire nem terjeszkedem ki, mert azok nagyobb része a „tudniillik” rovatba tartozik és a kézikönyvekben felfalálható. Most csak a lényegesebb részletekre óhajtanám a lucerna- és a lóheremagtermesztés sikere érdekében az érdeklődést felkelteni.

E növények sikeres magtermesztése nem csekély fokban azon mulik, hogy milyen mértékben sikerül a magkötést előmozdító rovarok működését fejleszteni és az ezt károsító rovarokat elpusztítani.

A pöszmék, vagy pöszörök (dongók) szerepét a lucerna, valamint a lóherefélék virágnitása és magkötése terén ismerjük.

Günther Imre növénynevelő intéző a lucerna- és a herefélék mesterséges termékenyítésével is behatóan foglalkozik és azt, amit a rovarok a virágnitással végeznek, egy saját szerkesztésű gépjével valósítja meg. Ez a magkötést mesterségesen végző kézi és motorikus hajtásra szerkesztett gép, amely remélhetőleg jövő évben szélesebb körű kipróbálásra jut, a virágokat felnyitja és ezzel elvégzi azt a munkát, amelyet a természet különben a rovarjárás kedvező, vagy kedvezőtlen esélyeire bízott.

A lucerna- és herefélék termője és portokjai ugyanis úgy vannak a virágszirom csővébe zárva, hogy azok egymással a virág csőnakrészének felnyitása nélkül nem érintkezhetnek. Tehát a virágpör nem termékenyítheti a bibét és a termő ennek folytán nem köthet magot, ha a virágot külső behatás nem nyitja fel. Ezt végzik a mézet gyűjtő rovarok és ezt helyettesíti Günther az e célra szerkesztett gépjével.

A hasznos rovarok szaporításával kapcsolatosan a lucerna- és lóheremagtermesztés sike-

rének ugyancsak nagyon fontos alapfeltétele a lucernánál a hatpontos böde (*Gonioctena sex punctata*) és az á pion (*Apion apricans*) minél alaposabb irtása.

Nagyon gyakran ez az oka a magtermesztés sikertelenségének, holott alapos megfigyeléssel és gondosan végzett irtó eljárással ezek a kártevők eredményesen kipszithatók.

Nem lenne teljes ez a közleményem, ha az arankáról nem emlékeznék meg. Ennek a kártevőnek nagyarányú elterjedése a lucerna és a lóheremagtermesztésünk leromlásának legjellemzőbb jelensége. Hivatott szakembereink mindent megtettek annak kiirtására, azonban az mégis elhatalmasodott azért, mert a növények magtermesztését legtöbb helyen nem a kellő gondossággal végezték.

Talán azért, hogy a növények magtermesztése gondos munka esetén jövedelmező, e téren is fejlődést érhetünk el.

Még csak azt említem meg, hogy úgy a lucerna, mint a lóhere vetésterületét nemcsak mag-, hanem takarmánytermesztés céljából is sok gazdaságban és különösen a kisgazdák körében nagyon érdemes lenne megnagyobbítani, mert a lóhere sokkal többet ér, mint a zabosbüköny. A lucerna pedig megfelelő viszonyok között a legértékesebb takarmánynövényünk.

A dohányfészek trágyázása szuperfoszfáttal.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között minden gazdának, aki a felszínen akar maradni, arra kell törekednie, hogy termelését minden vonalon olcsóbbá tegye anélkül, hogy a termés mennyiségét csökkentené, vagy annak minőségét rontaná. Ilyen nagymérvű megtakarítást érhetünk el a dohány fészek-mútrágyázásával is.

Négy éve, hogy a dohány fészek-mútrágyázásával kísérleteket folytatok. A legjobb eredményt azzal az eljárással értem el, amikor a szuperfoszfátot a palánták öntözésére használt vízhez adtam. 100 liter vízhez 4—5 kg. szuperfoszfátot kevertem és ezzel az oldattal öntöttem meg az elültetendő palánták helyét. Ezáltal elértem azt, hogy a megfogant gyöngye növénye fejlődéséhez szükséges tápanyagot már vízben oldva, készen kapta és így azonnal rohamos fejlődésnek birt indulni. Kísérleteim alatt az elszórt 200 kg. szuperfoszfát sohasem idézett elő olyan többtermést, mint a fentebb leírt szuperfoszfátos víz, pedig így vízzel adva a szuperfoszfátot, kath. holdankint csak 30—40 kg. kellett, vagyis 166 kg-mal kevesebb, nem is számítva a többtermést. 1928. évben a szuperfoszfátos vízzel ültetett dohány 65 kg-mal termett többet, mint az ellenőrző parcellán termesztett, nem mútrágyázott, míg ezzel szemben a 200 kg. elszórt szuperfoszfát csak 25 kg. többtermést eredményezett. Az 1927. évben ez az arány kedvezőbben alakult ugyan, mert a vízzel adott 35 kg. szuperfoszfát 110 kg. a kiszórt 200 kg. pedig 75 kg. többtermést eredményezett. Az 1927. év nedvesebb volt, így a szuperfoszfát jobban feloldódott, azonban még így sem adta azt az eredményt, mintha vízzel együtt lett volna adva.

Második igen nagy előnye a dohány fészek-trágyázásának az, hogy a vízben feloldott állapotban adott szuperfoszfát a megfogamzás után azonnal rohamos fejlődésnek indítja a növényt és így az hamarabb kifejlődve, idejében tökéletesen bír beérni és nem leszünk kénytelenek éretlen leveleket letörni. Különösen szembetűnő volt ez az előny a tavalyi szárazságban, mert a dohány csak augusztusban indult fejlődésnek, amikor már jóformán törni kellett volna.

Megjegyezni kívánom még, hogy a dohányt ósszel alászántott istállótrágyába ültetem, ezzel magyarázható, hogy a nitrogén- és kálitrágya nem növeli a termést.

(Kisfástanya.)

Pechán József
intéző.

Védekezési menet a gyümölcsösben.

A tavaszi védekezést megelőzi a gyümölcsfák téli ápolása: a) törzsek kefézése, tisztogatása, b) a korona ritkítása, c) az összes sebhelyek bekenése Almola vértetükátránnyal, d) alapos permetezés tetőtől-talpig, még a kibontott gyökérszakon is Enda gyümölcsfakarboliummal (100 lt. vízre 10 kg. Enda). Ez a permetezés feltétlenül 1 héttel rügyfakadás előtt befejezendő. Lombos fákat Endával permetezni nem szabad. Az Enda permetezést legjobb november-december, vagy február hónapban elvégezni. Közvetlen utána más permetlével ne permetezzünk, mert nem fog tapadni az Enda olajos tartalma miatt. A téli Enda és bordoilé-Sulfarol permetezés között legalább 2—3 heti időt hagyjunk.

A) A permetezés sorrendje a gyümölcsösben Bordoilé-Sulfarol-Arzola használatánál.

1. Permetezés: Közvetlen rügyfakadás előtt (tehát az Enda permetezés után) 100 liter vízben 2 kg. rézgálicot feloldunk s ehhez 1½ kg. szalonnás meszet adunk (bordoilé). Ezen keverékhez még külön 2 kg. Sulfarolt keverünk.

2. Permetezés: Közvetlen virágzás után a szirmok lehullása után, 100 liter vízben 1 kg. rézgálic 1 kg. szalonnás meszet feloldunk, utána pedig ½ kg. Sulfarolt és 40 dk. Arzolat elkeverünk.

3. Permetezés: Mihelyt a gyümölcs mogyorónagyságu, ugyanezen permetlével permetezzünk.

4. Permetezés: Későn érő gyümölcsfajoknál időjáráshoz mérten ugyanezen permetlével 2—3 hetenként megismételhetjük a permetezést augusztus elejéig.

B) Egyszerűsített permetezés a kombinált Tutokil-készítmény alkalmazásánál.

1. Permetezés: Közvetlen rügyfakadás előtt (tehát Enda permetezés után) 100 liter vízben feloldunk 2 kg. Tutokilt, utána 1½ kg. jó szalonnás meszet keverünk hozzá.

2. Permetezés: Közvetlen virágzás után, 100 liter vízben 1 kg. Tutokilt feloldunk és utána ¾ kg. szalonnás meszet keverünk hozzá.

3. Permetezés: Mihelyt a gyümölcs mogyorónagyságu, 100 liter vízben 1½ kg. Tutokilt feloldunk és 1 kg. szalonnás meszet keverünk hozzá.

4. Folytatás: Későn érő gyümölcsfajoknál időjáráshoz mérten ugyanezen permetlével 2—3 hetenként megismételjük a permetezést augusztus elejéig.

C) Rendkívüli permetezések.

1. Májusban és júniusban, mihelyt levéltetvek nyomait észleljük a gyümölcsfákon, azokat 2%-os Thanol permetlével többször alaposan meg kell permetezni.

2. Az összes gyümölcsfákon, de különösen almafákon a sebhelyeket állandóan szemmel tartjuk és Almola vértetükátránnyal légmentesen betapasztjuk. Fiatal vértetves hajtásokat 3%-os Thanollal permetezzünk.

Figyelmeztetés! Ószibarackfákat, mandula-fákat általában csak gyengébb oldatokkal szabad permetezni, mert érzékenyek és lombjukat könnyen hullatják.

Anyagszükséglet.

Szőlőben kat. holdanként.

A) Kevert permetlé esetén: Rézgálic 25 kg. Sulfarol 8 kg. Arzola 5 kg. Molex 15 kg.

B) Tutokil permetezés esetén: Tutokil 25 kg. Molex 15 kg.

A gyümölcsösben 10 közepes gyümölcsfára.

A) Kevert permetlé esetén: Rézgálic 6 kg. Sulfarol 3 kg. Arzola 1½ kg.

B) Tutokil permetezés esetén: Tutokil 7 kg.

Megjegyzés: Ha a rügyfakadás előtti permetezések elmaradtak és csak virágzás után kezdődnek a permetezések, fenti anyagmennyiségnél ¼-del kevesebb szükséges.

CHINOIN gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára r. t.

Az Omge akciója a fagykár ellen-sulyozására.

Április 30.-án az Omge növénytermelési és közgazdasági szakosztálya együttes ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a téli fagykárak és azok ellensúlyozása volt. Főbb vonásokban ezen ülés lefolyása a következő: Kerpely Kálmán szakoszt. elnök az országból beérkezett kérdőíveken kapott válaszokat ismertette összegezve, melyek szerint elfagyás, felfagyás és elsorvadás érte a növényzetet és míg az elfagyás a megfagyott növény teljes elpusztulását okozta, addig a felfagyás és elsorvadás kisebb, bár mégis jelentékenyebb bajt idézett elő, mert ha nem is szántották ki a feltagyott és elsorvadt növényzetet, az alig fog néhány méterháza termést adni. A nemesített buza inkább szenvedett a fagykártól, mint a tiszavidéki magyar buza és a legnagyobb volt a jelentések szerint a fagykár a Tiszántul és Tiszamentén, mérsékelt a Duna és Tisza közén és legkisebb, majdnem jelentéktelen a Dunántul, hol hótakaró védte a növényzetet.

Ezután Fabricius Endre főtitkár statisztikai kimutatását mutatta be, melyet a jelentések alapján készített és amely szerint összesen kb. félmillió kat. holdra tehető a fagykár pusztítása a kiszántott földeket véve számításba. Ezután Mutschenbacher Emil dr. igazgató az adóelengedések lehetőségét és az ez irányban megindított akcióját ismertette és felhatalmazást kért ennek keresztülvételére. Majd Somsich Géza gróf elnök káros hatásáról beszélt a földmivelésügyi-miniszter által időelőtt megjelent márciusi vetésjelentéséről, mely tévesen informálta az ország közönségét és miután a fagykarról nemcsak hogy nem tett jelentést, sőt a vetésjelentés szerint a helyzetet a legjobbnak jelezte, alkalmat adott, hogy a gazdák mostani panaszaikat üres jajgatásnak minősíthesse az ország társadalma. Majd a jégkár bejelentéseknél a pótbejelentéseknek május 31 helyett legalább két héttel való kitolását tartja kívánatosnak a kesi fejlődés miatt és mindezekhez felhatalmazást kér, mely meg is adatott. Ezután még Szomjás Gusztáv dr. felszólalása érdemel említést, ki Fabricius Endre főtitkár által bemutatott statisztikai kimutatást tévesnek mondta, mert nem csak a kiszántott holdak száma szolgálhat alapul a fagykár megállapításánál, miután jelentékeny azon holdak száma is, melyek nem lettek kiszántva bár, mégis alig fognak termést adni. És épen ezért nemcsak félmillió mm. vetőmaghiány lesz és nem csupán adóelengedésre van ezért szükség, hanem olcsó kölcsönre is, mert enélkül a gazdák éveken át sinyleni fogják az idej fagykárt.

Bpest, 1929 május 1.

Neumann Lajos,
okl. gazda.

A Szamosmegyei Gazdasági Egylet közgyűlése.

Április 9.-én tartotta meg a Szamosmegyei Gazdasági Egylet évi rendes közgyűlését. Gr. Bethlen Béla elnök tartalmas megnyitó beszédében, határozott célkitűzéseivel összetartásra és szervezkedésre buzdította a gazdákat. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a múlt év folyamán elhunyt dr. Tompa Miklós volt igazgató-választmányi tagról, Bíró István alelnök és Mánzat Izidor elhalt igazgatósági tagról. A termelt zsufolásig megtöltött egyleti tagok az elnök beszédét osztatlan tetszéssel fogadták. Utána a múlt évi zárszámadást és évi jelentést hagyta jóvá a közgyűlés és megállapította az 1929. év költségelirányzatát.

Majd Hatfaludy Ernő egyleti tag indítványának tárgyalása következett. Hatfaludy utalt arra a mezőgazd. szeszgyáraknál meghonosodott szokásokra, hogy kontingensüket nem maguk főzik

ki, hanem eladják többnyire ókirálysági ipari szeszgyáraknak. Ez az eljárás mezőgazdaságilag több okból káros. A helyi szeszgyárak így nem fogyasztanak gabonát és takarmányt, melyek ára — a kereslet csökkenése miatt — indokolatlanul leszáll. Még nagyobb baj ennél, hogy a nem dolgozó szeszgyárak nem hizlalnak állatot s így leesnek az állataik. Nem produkálnak trágyát, ami földjeink kiélésére vezet. A régi szesz törvény pedig épen a talaj javítása és a mezőgazd. terményeinek jobb értékesítése végett engedélyezett kontingenst a mezőgazd. szeszgyáraknak. Hatfaludy pompásan megindokolt javaslatát a közgyűlés egyhangulag határozattá emelte és kimondotta, hogy ez ügyben közös akcióra hívja fel az összes gazdasági egyleteket, mezőgazd. kamarákat, sajtókampányt indít és felhívja egy a Magyar Párt, mint a megyebeli bármely párthoz tartozó parlamenti képviselők figyelmét ez ügyre. A készülő új szesz törvényben pedig felvételni kell egy olyan rendelkezést, mely a szeszkontingens eladását megtiltja.

Közgyűlés befejeztével dr. Nagy Endre titkár tartott beszámolót a magyarországi tanulmányi kirándulás tapasztalatairól. Előadását a jelenvolt gazdák mindvégig élénk érdeklődéssel hallgatták.

A gyűlésen jelen voltak több mint fele kiszagda volt, kik 20–30 km. távolságról sem sajnáltak eljönni az általuk annyira szeretett egylet közgyűlésére.

Kisebb szakközlemények.

Mi a legalkalmasabb a vadrepce irtására?

A gyakorlati gazda részére a gyomoknak, különösen pedig a vadrepceinek és mezei mustárnak, amelyek a termés hozamot gyakran 50% -al is csökkentik, olcsó és célravezető irtási módja alapvető kérdéssé vált.

A mézsnitrogénnek mint trágyának rendkívül kedvező hatását minden okszerűen gazdálkodó gazda ismeri. Ezzel szemben az erősen porzó mézsnitrogén mint vadrepceirtó anyag a széles gazdarétegek előtt a legutóbbi időkig kevésbé volt ismeretes és ezzel párhuzamosan erre a célra ugyancsak kevésbé volt alkalmazva.

Számtalan kísérlet beigazolta, hogy gyomirtásra a mézsnitrogén a következő, leginkább célravezető módon alkalmazható.

A kiszórásnak akkor kell megtörténnie, midőn a vadrepceinek a csiraleveleken kívül legalább 3, de legfeljebb 4 levele már kifejlődött. Akkor szórunk, amidőn a reggeli harmat még fel nem száradt. A kiszórás lehetőleg egyenletesen, kézzel történjék. Legalkalmasabb olyan szélmentes nap reggelén gyomirtás céljából a mézsnitrogént elszórni, amidőn esőmentes, derült nap várható.

Az ilyen módon alkalmazott mézsnitrogén kettős hatása, mivel nemcsak a vadrepce pusztul el, hanem a kulturnövény termés hozama is fokozódik. Ugyanis a mézsnitrogén elszórásával tápanyagokat is juttatunk (nitrogén és méz) a földre, amelyek a termés emelkedéséhez hozzájárulnak.

Egyelni kell a sűrű vetéseket legyen az gyökérféle vagy mák, laboda, retek, cékla stb., mert különben a sűrű vetés miatt nem lesz rendes termésünk. Egyelni eső után vagy bő öntözés után lehet, amikor a növény könnyen kihuzható. Ilyenkor gyomlálunk is. A mákot egyeljük legkorábban, mikor épen csak kilátszik a földből, a zöldségféléket, ha levélkéjük már jól megfogható, ha szükségesnek látszik, két hét múlva másodszor is, mert a gyökérfélét pontosan kell egyelni, két gyökér egymás mellett nem maradhat.

Trágyalével öntözni most a tavaszi időszakban ajánlatos egészen nyár derekáig. — A trágyalé öntözése a fák erősebb növekedésre serkenti. A trágyalévet úgy készítjük,

hogy nyitott edényben, hordóban, főleg baromfi-, juh-, vagy ha az nincs, úgy más állati trágyát vízzel felöntünk és naponta többször keverve 2 hétig érni hagyjuk. Frissen gyűjtött trágyát, friss trágyalévet, különösen pedig vízzel való hígítás nélkül öntözésre ne használjunk. Egy hl. hordó vízhez elégséges 3–4 lapát trágya. Ha az oldat töményebb, úgy öntözéskor is hígíthatjuk. Bajos megmondani a hígítás arányát, mert az a növények igénye és az időszak szerint is változó. Általában mondhatjuk azonban, hogy a trágyalévet inkább túlhígítsuk, mint túl töményen használjuk! A jól hígított lé világos teaszínű. Trágyalével főként esős időben öntözzünk, ilyenkor a töményoldat sem oly káros és a léöntözés előtt és után bővebben öntözzünk. A gyümölcsfák trágyalével való öntözéséhez lehet állandó lyukakat is készíteni, melyek cement- vagy égetett anyagcsőből készülnek. A csöveket a fa körül a földre süllyesztjük és szélét kötőmelékkel, kavicssal rakjuk ki. A cső lyukacsos lévén, a beöntött lé kiszivárog rajta a gyökerekhez.

Köszmésövény. Ilyen is van, persze nem nyírott, szabályos alaku disznóvénnyel, mert akkor rajta a termés nem volna kedvünkre való, hanem olyan ez, mint a málnasövény. — Egysorba ültetett tövek, melyeknek hajtásait, vesszőit egy-két szál drót mentén egyenletesen elosztva kikötözzük. Egyik olvasónknál láttam és megtetszett nekem leleményes elgondolása és megoldása. A tövek így kifeszítve is kitünően érik magukat. A termésel megrakott vesszők igen szépek.

A mézskénlé vagy más néven Kaliforniai lé házi készítésének 2-féle módját az alábbiakban ismertetem gazdatársaim érdeklődése alapján: 1. 850 gr. porított égetett meszet 1450 gr. kénvirágot jól összekeverünk és 10 l. vízzel együtt egy megfelelő nagyságu vas vagy emalírozott katlanba tesszük, ahol gyakori keverés közben $\frac{3}{4}$ óráig forralva hevítjük. Az így nyert sárgás-vörös tiszta folyadék specifikus sulya 20 Rómé fok. Levegőn bomlik, ezért vagy rögtön felhasználjuk, vagy pedig légmentesen elzárt üveg vagy vaspalackokba töltjük. Légmentesen hosszabb ideig eltartható. 2. 0.9 kgr. meszet, 2 kgr. kén, 10 l. vizet veszünk. Az emalírozott vagy vasüstben először a meszet melegvízzel feloldjuk s a fővő folyadékhoz lassanként adják hozzá a kén, miután még egy óra hosszát főzzük. Az így elkészített tömény mézskénlé sulya 30° lesz. A gyümölcsfák téli permetezésére az első leírás szerint készült tömény mézskénléből 1 litert 4 l. vízzel hígítunk; a második előírás szerint készült tömény mézskénlé minden literéhez pedig 6 l. vizet adandó. A mézskénlé a vörösréz permetezőket megtámadja, ezért csak ólmozott vagy specialis fémből készült permetezőkből szabad permetezni vele. A mézskénlé az emberi testen rendkívüli veszedelmes sebeket okozhat a csupasz bőrön, ezért a munkás úgy a főzésnél, mint a vele való permetezésnél kenje be arcát, kezét vazelinnel, a szemét pedig szemüveggel védje, sőt a ruházatát is valami olcsóbb zsákvászonnal fedje be. A mézskénlé hatása a gyümölcsfák gomba és rovar pazaritái ellen az összes más védekezési anyagokat felülmúlja s amellet megvan az a roppant nagy előnye, hogy a felhasználási helyen ellőállítható, frissen felhasználható s a többiekkel összehasonlíthatatlanul olcsóbb. Permetezni vele csak + 3–4° C. hőmérsékleten felül lehet, csak a fák nyugalmi állapotában. Ha a fejlődési időszakban akarjuk használni úgy a főzetet 20 illetve 30 szoros hígítással kell használni.

Retteg, 1929. jan. 20. Nagy Sándor.

Hogyan javítsuk meg a legelőinket? Hogy legelőink nagyobb része rossz, annak a hibás gazdálkodás és a legelők gondozatlansága az oka. E bajon okvetlenül segíteni kell. A legelőjavítási módok közül ezuttal csak a legkönnyebben és legolcsóbban végrehajthatókat fogom kiemelni. Elsősorban a legelőn elterjedt

körök szára, szurós és mérges gyomokat kell kiirtani, mert azok nagyon sok helyet foglalnak el és kiszorítják a helyükből a jó fü és hereféléket és így tetemesen csökkentik a legelőterület értékét. Ahol sok az erőstövű, nagy gyom, közérővel kell azt kiirtani, de ezt több éven át meg kell ismételni, nehogy a földben maradt gyökerek újból kihajtsanak s így ismét elszaporodjanak. Ha ezután ilyen módon meggyérültek, a legelő állandó tisztántartását a pásztorokra kell bízni, akik ezt a munkát legeltetés közben igen könnyen elvégezhetik. Már hallom is az ellenvetést a falusi kisgazdától, hogy „azok a lusta pásztorok ilyesmire nem vállalkoznak”, de én is kész vagyok a felelettel: Azért nem vállalkoznak, mert a falusi pásztornak mindig a leghitványabb embert szokták elfogadni, mivelhogy az a legolcsóbb. Ha tehát a legelő gyomos, akkor annak nem a pásztor az oka, hanem a gazdája! Rendszeresen megfizetett pásztor embert arra is kötelezni lehet, hogy a legelőn a trágyát okszerűen kezelje, hogy a jószág pihenő, deledő vagy éjszakázó helyeit gyakran változtassa, hogy ilyen módon lassankint a legelő egész területe meg legyen trágyázva nemcsak a kutak környéke, amely viszont mindig trágyázott szokott lenni. Itt szokta a pásztor a trágyát összegyűjteni és eladni azoknak a gazdáknak, akik a közlegelőkben is részeseek. Az ilyen rossz gazdálkodás a legelő talajának elsoványodására és a fűnövény megromlására vezet, mindennek végül az állattenyésztés vallja kárát. Ha ezután a gazdák a legelőn elhulló trágyát nem a szántóföldjükre hordják ki és nem is tüzelik el, akkor a fűnövény tetemesen javulni fog és ezáltal a legelő jószágbíró képessége is emelkedik. A jószágálláshelyek gyakori változtatása által megtrágyázott legelőrészeken el is kell a trágyát boronálni, hogy egyenletesen fejthesse ki a kedvező hatását a fűnövényre. Élesfogu lánchoronával amúgy is minden tavasszal meg kell fogsolni a legelőt, mert ez olyan kedvezően hat a fűnövényre, mint a kapásnövényekre a kapálás.

IRODALMI SZEMLE

A gyümölcsfák betegségei és elleneségei, valamint a gyümölcsfák terméketlenségének okai címen dr. Páter Béla, volt gazd. akad. igazgató, egyetemi m. tanár tollából, az E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadóvállalati Szakosztályának kiadásában, mint 62-ik kiadvány, most jelent meg négy és fél iv terjedelemben egy hézagot pótló szakmunka. A 20 képpel diszitett munka részletesen tárgyalja a gyümölcsfák közismert és leggyakrabban előforduló kártevőinek életmódját, valamint ismereti az ellenük használható védőszereket és azok alkalmazási módját. A füzet ára mindössze 30 L. Megrendelhető az E. G. E. titkári hivatalában. Postán való küldés esetén a portó is beküldendő előre. A füzet bélyegilletéke egyszerűen keresztkötés alatt való küldés esetén 2 L, ajánlottan 15 L. A füzet nélkülözhetetlen minden gyümölcsös tulajdonos számára, ezért a legmelegebben ajánljuk annak megrendelését. Tájékozást szerzünk belőle a lisztharmat, penész, rák, vértetű, a rügyfuro bogarak, különböző hernyók, molyok, levéltetvek, paizstetvek, nyulragás stb. ellen való védekezés tekintetében. A füzet már a napokban a könyvkereskedésekben is kapható lesz.

Székelyek Lapja címen Kolozsváron új havi folyóirat jelent meg. A lap a Székelyek Kolozsvári Társaságának tulajdona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Berde Mózes-utca 2. A lap előfizetési ára egy évre 60 Lei.

Törvények, rendeletek.

Nem szállítják le a buza és a liszt behozatali tarifáját és elengedték a műtrágya-taxákat. A kormány legfelsőbb közgazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy elengedik a műtrágya előállításával és forgalombahozatalával kapcsolatos összes illetékeket. Általában elvként mondták ki azt, hogy a műtrágya gyártását és importját minden eszközzel támogatni fogják. Ezután a bizottság elvetette a buza és a liszt behozatali illetékének törléséről szóló javaslatot.

Vegyes közlemények

Olvasóinknak, jóakaró támogatóinknak kellemes pünkösdünnepet kívánunk!

Időjárás: A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomása április hóról a következőket jelenti: a maximális légnyomás 728.9 volt április 18.-án. A minimum pedig 701.6 volt április 2.-án. A legnagyobb meleg +24.4° C. volt április 21.-én. A legkisebb meleg -8.0° C. volt április 6.-án. Az április havi átlagos hőmérséklet +3.83° C. volt. A legnagyobb csapadék 5.0 mm. volt április 29.-én. A csapadék egész havi mennyisége 29.8 mm. volt. A csapadékos napok száma 14.

Az őszi vetések 50%-a kipusztult. A vetések zöldülése nagy csalódást hozott a gazdáknak. — A hivatalos vetésjelentés szerint a vetések kifagyása jelentéktelen. Most azonban, amikor a vetéseknek zöldülniök kellene, megállapíthatjuk, hogy a vetéseknek 50%-a kipusztult. A Mezőségen a kifagyás helyenként 70-80%-os, a védettebb fékvésekben 20-40%-os, átlag azonban 50%-ra tehető a kifagyott vetésterület. A gazdák, amíg lehetett, tavaszi buzával pótolták a hiányokat, többnyire azonban árpával, helyenként herével. A megmaradt vetések, valamint a tavasziak a tavaszi esők után fejlődésnek, csirázásnak indultak, sok helyen ki is keltek. A drótféreg Erdélyszerte nagyon elszaporodott és óriási károkat okoz a gabonafélékben. — Az állatokat kihajtották a legelőre, amely a tavaszi esők után megkésve bár, de erőteljes fejlődésnek indult. A tavaszi esőkkel együtt a jégviharok is sűrűn kezdik látogatni a vidéket. A múlt héten Tordaturon volt csaknem tyuktojás nagyságú jég, e héten Kolozsmegyéből jelentettek jeget, amely még kevés kárt tett eddig a vetésekben, annál többet azonban a gyümölcsösökben.

Egymilliárd lej alaptőkéje lesz a Mezőgazdasági Hitelintézetnek. Popovici pénzügyminiszter értekezletre hívta össze a felállítandó Mezőgazdasági Hitelintézet kérdésében a fővárosi nagybankok reprezentánsait. Az értekezletre a Banca Romaneasca, a Banca Marmorosch Blank & Co., a Banca de Credit Roman, a Banca Comercial Romana és a Banca Comerciala Italiana si Romana képviselői kaptak meghívást. A pénzügyi kormány az a terve, hogy ezeket a nagy intézeteket felkéri arra, hogy vegyenek tevékeny részt a felállítandó Hitelintézet részvényeinek lejegyzésében. — A Creditul Agricol alaptőkéjét egymilliárd lejre tervezik, amely összegből a bukaresti nagy pénzintézetek kétszázmillió lejt külföldön bocsátásának lejegyzésére akkor, amikor a külföldi pénzpiac hangulata barátságosabbra fordul Romániával szemben.

Gazdasági tanfolyam a ref. theológián. A kolozsvári ref. theologia igazgatóságának felkérésére az E. G. E. május hó folyamán gazdasági tanfolyamot rendezett a III. és IV. éves papnövendékek számára. A tanfolyam előadói dr. Páter Béla, dr. Szász Ferenc és Török Bálint voltak. A tanfolyamot 60 papnövendék hallgatta.

Uj kisállattenyésztő egyesület alakult Tordán. Folyó év április 28.-án „Avig Kisállattenyésztő Egyesület” név alatt új egyesület alakult Tordán. Elnökké Mocán János vármegyei főállatorvost, alelnökké Sirbu Gergely gazdasági kamarai igazgatót és Farkas István gyártulajdonost, titkárokká Nemes Emánuel és Barbu Sabin tisztviselőket, pénztárnokká Méhes Béla szabót választották meg.

Az E. G. E. alapszabálymódosításának tárgyalása. Mint többször is megírtuk, az E. G. E. a gazdaköri fiókok létesíthetése érdekében a törvényszék kívánságának megfelelően módosította alapszabályait. Ez ügyben legújában június hó 5.-re tűzött ki tárgyalást a törvényszék, amelyen remélhetőleg jóváhagyást nyer a módosított szöveg és a gazdakörök megalakulásának szabadságát biztosíthatja az E. G. E.

A malomiparosok kartellt alakítottak a Bánátban. A gabona-árak olyan alacsonyak, hogy a mezőgazdaság csődbe jut teljesen ma-holnap miattuk. A bánági malomipar — úgy látszik — még mindig magasnak tartja az árakat, mert azok letörésére közös irodát alakított.

A vasutállomásokon meggyorsították a gabonaszállítását. A CFR vezérigazgatósága körrendeletet küldött szét az összes állomásokhoz, amelynek értelmében minden állomás a mai naptól kezdve felettes hatósága engedélye nélkül bármikor bármilyen mennyiségben rakodhat be gabonát. Abban az esetben, ha az illető állomásnak nem állhatna elég vagon rendelkezésére, azt azonnal táviratilag kérheti a szomszédos állomásoktól és ezek éppen akkor használatban nem levő vagonaikat kötelesek rendelkezésre bocsátani.

A katonaság segít a földmivelőknek. A hadügyminisztérium rendeletet bocsátott ki a csapattestekhez és intézkedett, hogy szükség esetén bocsássanak a földmivelők rendelkezésére fogatokat és emberi munkaerőt. A lovak és a katonaság élelmezéséről a csapattestek tartoznak gondoskodni, viszont a munkaerőért járó bért, illetve napszámot a hatóságok méltányosan fogják megállapítani és ebből pótszoldot kapnak a katonák.

A kukorica és cirok szarát égezzük el május 15.-ig, mert a kukorica moly nagyobb kártételétől csak így kímélhetjük meg magunkat.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az E. M. E. a méhészeti szakismeretek terjesztése céljából 1929. évi június hó 1.-től 15.-ig méhészeti tanfolyamot rendez a méhészet iránt érdeklődők részére. A tanfolyamon férfiak és nők, fiúk és leányok egyaránt résztvehetnek. Jelentkezéseket május hó 25.-ig naponta elfogad az Erdélyrészi Méhész Egyesület titkári hivatala Kolozsvár, Attila-utca 10. A tanfolyam hallgatói jelentkezéskor 100 lei beiratási díjat fizetnek, egyébként a tanfolyam ingyenes.

Szegődménylevelek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról merül fel az a kívánság, hogy a gazdaközönség gazdasági nyomatvány, szükségletéről gondoskodják az E. G. E. Ezen kívánalomnak eleget teendő, az egyesület szegődménylevelet nyomtatott. A szegődménylevél való az alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására. Ezek ára drb. kint 3 L. Megrendelhető az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár, Attila utca 10.)

Az új szövetkezeti törvény a csatolt területeken működő szövetkezetek számára is biztosítja az adókedvezményeket. A március 28.-án kihirdetett új szövetkezeti törvény szerint a szövetkezetek feletti ellenőrzést az Uniunea și Oficial National al Cooperatiziei Române gyakorolja, amelyet e célból állított fel az új törvény. Az új törvény a csatolt területek szövetkezetei szempontjából fontos intézkedést tartalmaz. A pénzügyminisztérium utasítani tartozik a csatolt területek pénzügyigaz-

gatóságait, hogy az egyenesadóról szóló törvény 34. és 35. cikkében előírt adókedvezményeket adják meg azoknak a szövetkezeteknek és szövetkezeti központoknak, amelyek a csatolt területeken érvényben levő törvények szerint alakultak meg.

Megkezdik a bor standardizálását exportcélokra. A kamara ötszáz millió lej rendkívüli hitelt szavazott meg a földművelésügyi minisztérium részére, a kért két milliárd helyett. Michalache miniszter a sajtó munkatársai előtt válaszolt, hogy ezt az összeget miképpen óhajtja felhasználni. A miniszter mindenekelőtt a Duna deltájának szarítását kezdi meg csatornaépítések segítségével. Az ötszáz millió lejt a felét, 250 millió lejt a vetőmagvak nemesítésére fordít. A minisztérium külföldön tenyészbíkákat fog vásárolni, valamint három óriási borpincét építtet, melyekben a bortermelés jórésze el fog férni. Ugyanis a kormány megkezdte a bor-standardizálást export-célokra. (?) Michalache reméli, hogy a félmilliárd segítségével jelentősen előrehajtható a romániai mezőgazdaság ügyét.

Az utépítés ügye tárgyalásra került. A közmunkaügyi minisztériumban Miklós herceg elnöklété alatt ülést tartott az utépítő bizottság, melyen Pan Halippa miniszter ismertette az új uttörvényt és a romániai közutak siralmas állapotát. Miklós herceg hangsúlyozta, hogy mindenekelőtt a külföldre vezető utakat kell kijavítani, mert ennek propaganda szempontjából fokozott jelentősége van; ezután kerülhetne a sor a megyei és végül a községi utakra. Megállapították, hogy a csatolt részek utainak kijavításához 4-5 milliárd lej lenne szükséges.

PIAC.

Gabonaárak: Buza 100 kg.-ként 770—790, árpa 680—700, rozs 660—680, zab 620—640, tengeri morzsolt 720—750, lucerna, lóhere széna I. o. 300—350, réti széna 280—300, alomszalma 50—60, korpa 450 Lei.

Állatárak: A május 1.-i zsuki juhvásáron csekély felhajtással az I. o. fejős juh 1000 L., II. o. 800 L, meddő birka 400 L volt.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA; szavanként 4 lei. **Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíthatnak.** Legkisebb apróhirdetés díja 40 lei.

Eladó lófogó tengeri ve őmag 94% csiraképes-séggel. Ára 1000 lei 100 kg.-ként. Cim: dr. Felszeghy Ferenc Magyarcsapó-Cipau, jud. Târnava-mică. 235

Ajánlunk legolcsóbban nagymennyiségben Rosa canina magoncokat, bokorrózsáknak való alany vagy élősvénynek is igen alkalmas.

AMBROSI, FISCHER ÉS TÁRSAI

Faiskolák és szőlőoltványtelepek r.-l.

AIUD—NAGYENYED.

Arjegyzék díjtalan.

Az E. G. E. kiadásában megjelent könyvek és egyéb nyomtatványok árjegyzéke.

1. ár, ha a füzetet személyesen veszi meg;
 2. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi és egyszerű postal küldés mellett, a füzet megérkezéskor felelősséget nem vállalunk.
 3. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi ajánlott és felelős postal küldéssel.
 4. ár, ha a füzetet utánvétellel küldjük meg.
- Megrendelések azok értékével együtt az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Mureşan 10.) címére küldendők. Öt példányon felüli füzetmegrendelés esetén 25 százalék engedmény.

Lei

2. Gáspár J.: A kaszálók és legelők ápolása	20	23	33	39
3. Virág Elek: Sertésenyésztés és hizlalása	20	23	33	39
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	5	8	18	24
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	5	8	18	24
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	5	8	18	24
12. Ritter G. A házikert	30	33	43	49
17. Ásványi Lajos. A vörös lóhere természetéről	8	11	21	27
20. K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről	5	8	18	24
21. Marx Ferenc. A kosárfűz termelése	5	8	18	24
22. Kovács B. Házi állataink takarmányozása	5	8	18	24
36. Jakab L. Állataink egészségének gondozása	10	13	23	29
38. Cserhádi S. A gyomok kártékonyasága	5	8	18	24
43. Ikfalvi. Szőlőművelésről	5	8	18	24
46. L'Huillier I. A káposzta-félék természetése	5	8	18	24
47. Dr. Batintner F. A mezőgazd. szeszgyárak	5	8	18	24
48. Dr. Nagy E. A cukorrépa termelése	40	43	53	59
56. Dr. Cséser Lajos: Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban	10	13	23	29
59. Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása	5	8	18	24
60. Dr. Szentkirályi Á. Erdély juhait és juh-tenyésztése	40	43	53	59
61. Dr. Péter B. A gyógynövénytermesztés	10	13	23	29
62. Dr. Péter Béla. A gyümölcsfák betegségei és ellenségei, valamint a gyümölcsfák termékelenségének okai	30	33	43	51
63. Dr. Nagy E. A gazdakörök szervezéséről	25	28	38	46
Gazdakör alapszabályminta drbja	5	8	18	24
Hágtatási jegyzék darabja	5	8	18	24
Hágtatási és borjázási jegyzék darabja	5	8	18	24
Törzskönyvelési lap tehének és bikák részére	5	8	18	24
Próbafejlési napló darabja	5	8	18	24
Napszámjegyzék 100 oldalas	20	23	33	39
Napszámjegyzék 50 oldalas	15	18	28	34
Napszámjegyzék 16 oldalas	5	8	18	24
Szegődménylevél darabja	3	6	16	24
Mezőgazd. kamarákról szóló törvény	10	13	23	29
Az állattenyésztésről szóló törvény	10	13	23	22
Dr. Szentkirályi Ákos „Erdély szarvasmarha-tenyésztésének dolga”	15	18	28	34
Utasítás a községi legelők kezelésére és kihasználására nézve	10	13	23	24

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TŐKÉI: 85 MILLIÓ LEJ.

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben, Népbank Rt. Bánffyújváradon és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz. — Engedélyezett devizabélyeg. — Betéteket elfogad azuraktár a vasut mellett. 380

Aki a Minerva Biztosító R. T.-nél biztosít, az közvetve az egyesületet is támogatja és így érdekeinek hathatósabb védelmét mozdítja elő.

Élő sövénynek alkalmas növények:

Gleditsia	1000 drb.	1200— Lei
Ligustor	1000 drb.	8000— Lei
Spirea tril	1000 drb.	10000— Lei
Akácfa fiatal csemeték	1000 drb.	600— Lei
Spárgagyökerek	1000 drb.	1000 Lei

Gazdasági Tanintézetek Faiskolája Medgyes, Erdély.

Többtermelés gazdagodáshoz vezet!

A többtermelés módja az alábbi értékes szakkönyvekből ismerhető meg:

Állattenyésztés.

Bernátsky—Krenedits: Baromfitenyésztés	143—
Dorner: Sertésenyésztés, 2. kiadás	612—
Guoth: A pata és csülkők ápolása	289—
Illés Lajos: Nyúl- és kecsketenyésztés	136—
Kovácsy B.: Juhtenyésztés és gyapjuisme	102—
Krenedits: Baromfitenyésztés, 2. kiadás	143—
Mócsy: Lótenyésztés	88—
Répássy M.: Édesvízi halászat	95—
Révész Gyula: A sertések nevelése	51—
Schandi J.: Szarvasmarhatenyésztés	109—
Szönyey Lórántné: A modern csirkefarm	136—

Gabona élék termesztése.

Hauser J.: Vetés- és növényápolás	129—
Papp M.: A gabonafélék helyes termesztése	48—

Gyümölcsstermesztés és értékesítés.

Bernátsky: Gyümölcskertészet	136—
Buchta Győző: A gyümölcs- és zöldségfélék értékesítése, eltartása és konzerválása	158—
Hérics-Tóth-Osztróvszky: Gyümölcsök szeszipari feldolgozása	143—
Hörn János: Gyümölcsstermesztés	340—
Szemere László: A háztartási konzervkészítés ábécéje	109—

Kerti növények termesztése.

Bernátsky: Az ehető gombák	143—
" A veteményes kert	190—
Bittera: Kender és len	102—
Cséser Gyula: A konyhakert	48—
Darvas: Hazai gyógynövényeink ismertetése	255—
Darvas—Magyary—Kossa: Hazai gyógynövényeink ismertetése és orvosi használata	510—
Dorner B.: Burgonyatermesztés, 2. kiadás	143—
Illés Lajos: A cirok, köles, repce, mák és napraforgó termesztése	61—
Magyary—Kossa: Hazai gyógynövények hatása és orvosi használata	255—
Sávoly: Ezer utbaigazítás a gyakorlati kertészetben	218—

Alábbi szelvényt vágja ki, töltsse ki és küldje be:

T. LEPAGE könyvkereskedés, Cluj-Kolozsvár.

Kérem utánvétellel, számlámra, a következő szakkönyveket:

Névalírás és cím:

„SZULFAROL“

kénvegyület permetező szerrel.

Minden gombabetegség, lisztharmit, gyümölcspenész ellen legjobban bevált védelmi szer. Ősztől kora avaszig, rügyfakadásig permetezzünk 2/10-os Szulfarol oldattal!

Lerakatok: Aiud-Nagyenyed: Hangya Központ; Alba-Iulia-Gyulafehérvár: Carl F. Jickeli; Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi r. t., Sindicatul Viticol Timiș-Torontal; Bistrița-Beszterce: Verkaufshalle; Braşov-Bronssó: Kraffit & Herberth; Careii Mari-Nagykaroly: Spitz Mór; Covasna-Kovácsna: Wittenberger Mór; Cernăuți-Csernovic: Schmidt & Fontin; Cluj-Kolozsvár: S. sor F. Gergely; Dej-Dés: Reuniunea Agricolă Someş-Szamosmegyei Gazdasági Egylet; Gherla-Szamosújvár: Florian Jakab; Giorok-Györök: Michael Schneberger; Luduşul de sus-Felsőludas: Gál Zoltán; Lugoj-Lugos: Camera de Agricultură; Medias-Medgyes: Johann Schmidt; Odorheiu-Székelyudvarhely: Vatró Elek; Oradea Mare-Nagyvárad: Reuniunea Agricolă Bihor-Biharmegyei Gazdasági Egylet; Oravița-Oravica: Farmacia Knoblauch; Pancota-Pankota: Ioan Kayser; Satu Mare-Szatmár: Sindicatul Agriculturilor-Gazdasági Egylet; Sibiu-Nagyszombat: Carl F. Jickeli; Sighişoara-Szegesvár: I. L. & A. Hesshaimer; Teremia Mare-Nagyteremi: Primăria; Tg.-Mureş-Marosvásárhely: Farmacia David János; Timişoara-Temesvár: I. Faicivici, Bulev. Reg. Ferd. 8.; Turda-Torda: I. Eszényi.

Vezérképviselő: FREDERIC SPODNEI & Co. Bucureşti, Bulev. Elisabeta No. 3.

Vértetű ellen

minden sebhelyet megvéd az

»ALMOLA«

* kótrány-készítmény *

A legolcsóbb Arzén permetezőszer!

ARZOLA „45“

olcsóbb mint minden más Arzén permetezőszer.

Szőlőben: megöli a molyt. Cyümölcsösben: megöl minden rágó férget. Lóherében, lucernában: ápiombogár, böde stb. ellen.